

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 15.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán/Szűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irak	
Érkezett:	2021 JÚL 28.
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM UTÓIRATON:	105K 701058/20

Alkotmánybíróság

megküldve a Fővárosi Törvényszék útján
(1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.)

alkotmányjogi panasza

Az irat elektronikus iratról
készített másolat

2021 JÚL 28.

a Telenor Magyarország Zrt.

indítványozónak
Jogi képv.:

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 3 4 8 4 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 SZEPT 08.	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

a Kúria Kfv.III.37.388/2020/2. sz. végzése
alaptörvény-ellenességének megállapítása
és megsemmisítése iránt.

Tratay

K.

A Telenor Magyarország Zrt.

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

I.	A Kérelem	3
II.	Összegző indokolás	3
III.	Részletes Indokolás	4
A.	Az Alapügy és eljárási előzmények	5
1.	A megelőző versenyfelügyeleti és bírósági eljárás	5
2.	A Kúria Végzése	6
3.	A Jogegységi Panasz	7
B.	Az Indítvány alkotmányjogi indokolása	8
1.	A Kúria Végzése sérti a tárgyalás tartásához való jogot	9
2.	A Kúria Végzése sérti a fegyverek egyenlőségének elvét	11
3.	A Kúria Végzése sérti az indokolt döntéshez való jogot	12
4.	A Kúria Végzése sérti az tisztességes eljáráshoz való jogot azzal, hogy az Indítványozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmét a CILFIT kritériumokra való hivatkozás nélkül utasította el	14
5.	Következtetések	15
IV.	A befogadhatóság kérdéséhez (Abtv. 27.§ és 29. §)	16
A.	Az Indítványozó az egyedi ügyben érintettnek minősül	16
B.	A Kúria Végzése a bírósági eljárást lezáró egyéb döntésnek minősül	16
C.	Az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértette a Kúria Végzése	17
D.	A Kúria Végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak	17
E.	Bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességről, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó	17
F.	A törvényes határidő megtartása	18
V.	Eljárási kérdések (Abtv. 51-53. §§)	18

I. A KÉRELEM

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Gazdasági Versenyhivatal („GVH”) a Vj/13/2018. számú ügyben („Alapügy”) hozott Vj/13-65/2018. iktatószámú határozata („GVH Határozat”) (amelyet K/2. szám alatt csatoltunk) bírósági felülvizsgálata kapcsán indult eljárásban a Kúria által Kfv.II.37.388/2020/2. szám alatt hozott végzését („Kúria Végzése”) (amelyet K/3. szám alatt csatoltunk) – a Kúria Végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása mellett – az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján szíveskedjék megsemmisíteni, arra tekintettel, hogy a Kúria Végzése sérti az Indítványozó jogát a tisztességes eljáráshoz és ekként az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdésével ellentétes.

II. ÖSSZEGZŐ INDOKOLÁS

1. Az Indítványozó a Kúria Végzésének alaptörvény-ellenességét mindenekelőtt abban látja, hogy a Kúria az Indítványozó 2021. április 9. napján benyújtott felülvizsgálati kérelmének („Felülvizsgálati Kérelem”) befogadhatóságára vonatkozó Kúriai Végzésben foglalt állást érdemi kérdésekről, így különösen a Kúria részletesen összevetette az Alapügy tényállását korábbi precedens értékű határozatok tényállásával és ebből vont le érdemi következtetéseket, anélkül, hogy biztosította volna az Indítványozó részére az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó, a jelen alkotmányjogi panasz II.3. pontjában részletesen megjelölt garanciális jogosítványokat. A Felülvizsgálati Kérelmet K/4. szám alatt csatoljuk.

2. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény („Kp.”) 118. § (1) bekezdése alapján a Kúria jogszabályi kötelezettsége, hogy döntsön egy felülvizsgálati kérelem befogadhatósága tárgyában. Azonban ez a döntés nem érintheti a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező ügy érdemét, hiszen a befogadhatóságról való döntés kvázi „adminisztratív” döntés, így érdemi jogkérdések ebben az „elő-eljárásban” nem dönthetők el.

3. Az Indítványozó jelen alkotmányjogi panaszában nem a Kp. 118. § (1) bekezdését támadja. Nem azt állítja, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadhatósága tárgyában hozott határozatok (mint amilyen a Kúria Végzése) szükségképpen sértik a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő jogát a tisztességes eljáráshoz. Az Indítványozó alapjogsérelme a Kúria Végzéséből, pontosabban a Kúriának a Kp. 118. § (1) kezdésének alaptörvényt sértő értelmezéséből következik. Ugyanis a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságról szóló döntésének keretében (azaz a Kúria Végzésében) valójában érdemi felülvizsgálatot végzett: az általános és absztrakt anyagi jogi normát (Fttv. 7. §) deduktív módon egyedi esetre (az Alapügyre) vonatkoztatta és más kúriai határozatok tényállásával és jogértelmezésével összevetette. Ez az érdemi döntéshozatal folyamata. Érdemi döntéshez vezető eljárásban pedig jogállami keretek között teljes körű eljárási garanciáknak – különösképpen a tisztességhez eljáráshoz való jognak – kell érvényesülniük, de ezek nem érvényesültek a felülvizsgálati eljárás befogadhatósági szakaszában a jelen ügyben.

4. Azzal, hogy a felülvizsgálati eljárás befogadhatósági szakaszában a Kúria Végzése a per érdemét érintő kérdésekben állást foglalt, sérült az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, különösen amiatt, mert

- i. a Kúria nem tartott nyilvános szóbeli tárgyalást annak ellenére, hogy az alapul fekvő ügy érdemében döntött, így sérült az Indítványozó szóbeli tárgyaláshoz és meghallgatáshoz való joga;

- ii. a Kúria nem kézbesítette a GVH felülvizsgálati kérelmét az Indítványozónak, így arra Indítványozó nem reagálhatott, ezáltal sérült a fegyverek egyenlőségének elve;
- iii. a Kúria bár állást foglalt érdemi kérdésekben, mégsem adta azok megfelelő, részletes indokát, így sérült az Indítványozó indokolt bírói döntéshez való joga;
- iv. a Kúria annak ellenére nem fogadta be a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján a Felülvizsgálati Kérelmet, hogy felülvizsgálati eljárás befogadási szakaszában az Európai Unió Bírósága „előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét nem tudta megállapítani”,¹
- v. a Kúria annak ellenére, hogy érdemi kérdésekben a Kúriai Végzésben, mégsem folytatta le teljes körűen a felülvizsgálati, mint rendkívüli jogorvoslati eljárást (csak annak befogadhatósági szakaszát), így sérült az Indítványozó joga a jogorvoslatához.

5. Az Indítványozó gazdasági társaságként jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására. A Kúria előtt folyamatban volt Kfv.II.37.388/2020. számú eljárásban felperes volt, a Kúria Végzése pedig értelemszerűen kihatott jogi helyzetére: felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kúria megtagadta.

6. Az indítvánnyal érintett kérdés alkotmányos jelentősége abban áll, hogy jelen alkotmányjogi panasz nyomán a tisztelt Alkotmánybíróság deklarálhatja, hogy a Kúria nem terjeszkedhet túl a befogadhatóság tárgyában hozott végzés keretein: abban az esetben, amennyiben állást kíván foglalni az ügy érdemét érintő kérdésekben, úgy köteles azt a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó valamennyi részjogosítvány megtartása mellett tenni. Erre pedig kizárólag a felülvizsgálati kérelem befogadását követően, „teljes körű” felülvizsgálati eljárás keretében van lehetősége. Az Indítványozó álláspontja szerint jelen ügy kapcsán az az alkotmányos jelentőségű kérdés merül fel, hogy a Kúria kvázi „megkerülheti-e” az Alaptörvény és az Emberi Jogok Európai Egyezménye („EJEE”) által biztosított eljárási garanciákat, különösképpen a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítését, és adminisztratív végzésében dönthet-e az adott ügy érdemét érintő jogkérdésben.

7. Különösen fontos a tisztelt Alkotmánybíróság fenti kérdésben való állásfoglalása, hiszen a befogadhatóságot elutasító végzéssel szemben a peres feleknek további jogorvoslatra nincs lehetőségük (a jogegységi panasz az Indítványozó álláspontja szerint nem tekinthető ilyennek). Tekintettel arra, hogy a Kúria egyre több esetben hoz befogadhatóságot elutasító végzést, így a tisztelt Alkotmánybíróság döntése széles körben érinti a Kp. alapján felülvizsgálati kérelmeket előterjesztőket, amely körülmény szintén a jelen alkotmányjogi panasz alkotmányos jelentőségét húzza alá.

III. RÉSZLETES INDOKOLÁS

8. Az Indítványozó az alábbiakban (i) a megelőző bírósági eljárás a jelen alkotmányjogi panasz elbírálása kapcsán releváns pontjainak bemutatását követően, (ii) részletes alkotmányjogi indokolását adja indítványának.

¹ Kúria Végzése, 44. pont

A. Az Alapügy és eljárási előzmények

1. A megelőző versenyfelügyeleti és bírósági eljárás

9. A GVH 2018. május 8. napján versenyfelügyeleti eljárást indított az Indítványozóval szemben. Az eljárás lezárásaként a GVH a Határozatban megállapította, hogy az Indítványozó megsértette az Fttv. 7. § (1) bekezdését, azaz, hogy 2016. október 6. és 2017. október 22. napja között alkalmazott, Telenor Blue tarifacsomagot (S, M, L, XXXL) 2 év hűségidővel lakossági ügyfeleknek (esetenként 0,- Ft-ért) kínált kedvezményes készülékeket népszerűsítő kommunikációs eszközein, miközben elhallgatta, hogy amennyiben a fogyasztó készülékvásárlási lehetőséggel is él, akkor az általa fizetendő előfizetői díj magasabb, mint amennyiben kizárólag hűségidő vállalása mellett előfizetésre vonatkozó szerződést kötne, így a készülékvásárlás többletköltséget keletkeztet a fogyasztónál.

10. A GVH a fenti jogsértés kapcsán 1.800.000.000,- Ft összegű versenyfelügyeleti bírságot szabott ki az Indítványozóval szemben.

11. Az Indítványozó a GVH Határozattal szemben a törvényes határidőn belül keresetet nyújtott be. Az elsőfokú eljárás lezárásaként a Fővárosi Törvényszék 2021. március 11. napján kelt 105.K.701.058/2020/24. számú ítéletével („**Elsőfokú Ítélet**”) a GVH Határozat versenyfelügyeleti bírságra vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte és ebben a tekintetben a GVH-t új eljárásra utasította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

12. Az Indítványozó 2021. április 9. napján nyújtotta be a Felülvizsgálati Kérelmet. Indítványozó a Felülvizsgálati Kérelemben kifejtette, hogy az Elsőfokú Ítélet sérti az Fttv. 7. § (1) és (2) bekezdését és a 4. § (1) bekezdését tekintettel arra, hogy az (i) Elsőfokú Ítélet tévesen azonosította a vizsgált kereskedelmi kommunikáció fogyasztói üzenetét, (ii) tévesen azonosította a vizsgált kereskedelmi kommunikációval érintett terméket, (iii) tévesen állapította meg, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat következtében a fogyasztóknak többletköltsége keletkezett. A fentieken túlmenően az Indítványozó kiemelte, hogy (iv) az Elsőfokú Ítélet jogszabálysértően értelmezte az üzleti döntés fogalmát, és (v) tévesen állapította meg, hogy az Indítványozó nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségnek. Az Indítványozó szerint az Elsőfokú Ítélet a bírságkiszabás körében tett megállapításai sértették a Tptv. 63. § (8), 78. § (3) bekezdéseit, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és B. cikk (1) bekezdését, a Kp. 86. § (1) bekezdését és a Pp. 346. § (1), (4) és (5) bekezdéseit.

13. Az Indítványozó a Felülvizsgálati Kérelemben részletesen kifejtette, hogy a fenti érdemi jogszabálysértések mellett az Elsőfokú Ítélet milyen eljárásjogi jogszabálysértésekben szenved. Eszerint az Elsőfokú Ítélet sérti a Kp. 85. § (1) bekezdését és 85. § (3) b) pontját, mivel az Elsőfokú Ítélet túlterjeszkedett a kereseti kérelem és a GVH Határozata adta kereteken, továbbá jogsértően utasította el az Indítványozó bizonyításai indítványát sértve ezzel a Kp. 78. § (2) és 79. § (1) bekezdéseit.

14. Az Indítványozó részletes indokolásban fejtette ki álláspontját a Felülvizsgálati Kérelem befogadhatósága kapcsán is. Eszerint a Felülvizsgálati Kérelem befogadható:

- a Kp. 118. § (1) bekezdés a) aa) alpontja alapján (joggyakorlat egységessége miatt szükséges) tekintettel arra, hogy az Elsőfokú Ítélet jogszabálysértően értelmezte az üzleti döntés fogalmát, továbbá teljes jogi nóvumként megkövetelné a kereskedelmi kommunikációt közlétevektől, hogy egy egységes termék esetén számításokat végezzen és annak eredményeit – mint állítólagos „többletköltségeket” – ossza meg a fogyasztókkal valamennyi reklámjában;

- a Kp. 118. § (1) bekezdés a) ab) alpontja alapján (a felvetett jogkérdés súlya és társadalmi jelentőséggé miatt szükséges), mivel az Elsőfokú Ítélet számos, jogi szempontból lényeges, a fogyasztóvédelmi jog fejlődése kapcsán pedig alapvető jelentőségű kérdést vet fel. Ezeknek a kérdéseknek a pontos és helyes megválaszolásához – miként általában az organikus és kiszámítható jogfejlődéshez is – jelentős társadalmi érdek fűződik. A felmerült jogkérdések súlyát teszi még nyomatékossabbá az Indítványozóval szemben kiszabott versenyfelügyeleti bírság kimagaslóan magas mértéke, amely fogyasztóvédelmi ügyekben korábban kiszabott bírságok többszöröse: 1.800.000.000,- Ft (azaz egymilliárd-nyolcszázmillió forint);
- a Kp. 118. § (1) bekezdés a) ac) alpontja alapján (releváns uniós jogkérdés és előzetes döntéshozatal kezdeményezése miatt szükséges), tekintettel arra, hogy az ügyleti döntés fogalmának a jelen ügy tényállása mellett való értelmezéséhez szükséges lehet – amennyiben a Kúria elutasítja az Indítványozó érvelését – előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése;
- a Kp. 118. § (1) bekezdés a) ad) alpontja alapján (az Indítványozó alapvető jogainak sérelme miatt szükséges), mivel a GVH megsértette az Indítványozó jogát a tisztességes eljáráshoz, azon belül is az ésszerű időben való döntéshozatalhoz való jogát az elhúzódozó eljárásával, illetve az ügyintézési határidő lejártá ellenére kiszabott bírságszankcióval a Kúria precedens értékű Kf.VI.39.085/2021/5. számú ítéletére is tekintettel.
- a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont alapján, tekintettel arra, hogy az Elsőfokú Ítélet jogszabálysértő módon eltért a Kúria több precedens értékű határozatától, így a Kf.VI.39.085/2021/5., a Kfv.III.37.421/2017/7., a Kfv.III.37.276/2020/8. és a Kf.IV.38.020/2019/9. számú ítéletektől. Az Indítványozó a Felülvizsgálati Kérelemben részletesen bemutatta az egyes határozatoktól való jogsértő eltérést, megjelölve minden esetben azt a Kúriai megállapítást, illetőleg jogértelmezést, amely irányadó lett volna a Fővárosi Törvényszék eljárásában is;

2. A Kúria Végzése

15. A Kúria Végzésében az alábbi indokokra hivatkozva nem látta befogadhatónak az Indítványozó Felülvizsgálati Kérelmét:

- az Elsőfokú Ítélet „nem vetett fel olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, a Kúria nem észlelt olyan, jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdést, amelynek vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes”,² így nem áll a Kúria álláspontja szerint fenn a jogegység megbomlásának veszélye,
- a Kúria álláspontja szerint nem fogadható be a Felülvizsgálati Kérelem a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve az ügy társadalmi jelentőségére tekintettel, a Kúria Végzése szerint önmagában „a bírság esetlegesen kirívóan magas összege nem alapozhatja meg”³ a befogadást,

² Kúria Végzése, 40. pont

³ Kúria Végzése, 41. pont

- a Kúria az Európai Unió Bírósága előtt „előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét nem tudta megállapítani”,⁴ így ezen az alapon sem találta befogadhatónak a Felülvizsgálati Kérelmet,
- a Kúria a határidő-túllépéssel kapcsolatos indítványozói érvelésre válaszolva rögzítette, hogy az Elsőfokú Ítélet következményeként megismételendő közigazgatási eljárás az állítólagos határidő-túllépéssel esetlegesen okozott alapjogsérelem következményeire is kiterjed majd (a bírság összegének meghatározása körében), ezért felülvizsgálati eljárás keretében ezt a jogalapot nem szükséges vizsgálni;⁵
- a Kúria miután emlékeztetett arra, hogy „egy információ a kereskedelmi kommunikáció szempontjából lényeges vagy sem, mindig az eset összes körülménye, az adott tényállás alapján lehet megítélni”⁶, az Indítványozó által hivatkozott precedens értékű határozatok tényállásainak (ti. a reklámozott termékek és az érintett kereskedelmi kommunikációk) részletes vizsgálatát és az Alapügy tényállásával való összevetését követően arra a megállapításra jutott, hogy a „hivatkozott ügyek tényállása relevánsan eltér a jelen ügytől”⁷, így „jelen ügyben nem merült fel a Kúria által közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapuló kérdés”.⁸
- lényeges végül rámutatni arra, hogy a Kúria maga is kiemelte, hogy a „befogadással kapcsolatos végzésében nem foglalhat állást eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésekről, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor”⁹. De mint alább látni fogjuk, ehhez az alapelvhez a Kúria nem tartotta magát: érdemi mérlegelést és érdemi döntéshozatalt folytatott le befogadási eljárás keretében, az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jognak sérelmével.

3. A Jogegységi Panasz

16. Az Indítványozó 2021. július 1-jén jogegységi panaszt nyújtott be („**Jogegységi Panasz**”) a Kúria Végzésével szemben, amelyben kérte a Kúria Végzésének hatályon kívül helyezését és a Kúria felülvizsgálati eljárás lefolytatására való utasítását azzal az indokkal, hogy a Kúria Végzése a precedens értékű kúriai határozatoktól eltért. A Jogegységi Panasz másolatát **K/8.** szám alatt csatoljuk.

17. Egységes a tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja a rendes, azaz a jogerőre még nem emelkedett határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra vonatkozik,¹⁰ tehát a rendkívüli bírói jogorvoslatokat (perújítás, felülvizsgálat) nem szükséges kimeríteni.

18. Ahogyan az esetlegesen folyamatban lévő felülvizsgálati eljárás sem korlátozza egy esetleges alkotmányjogi panasz benyújtását, a két eljárás egymással párhuzamosan is folyhat, úgy a jogegységi panasz benyújtása sem képezi akadályát az alkotmányjogi panasz

⁴ Kúria Végzése, 44. pont

⁵ Kúria Végzése, 52. pont

⁶ Kúria Végzése, 47. pont

⁷ Kúria Végzése, 51. pont

⁸ Kúria Végzése, 51. pont

⁹ Kúria Végzése, 45. pont

¹⁰ 3171/2016. (IX. 13.) AB végzés, Indokolás 15. pont

benyújtásának. Ezt erősíti meg az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 41. § (2) bekezdése, mely alapján „az előadó alkotmánybíró az alkotmányjogi panaszt megküldő elsőfokú bíróságtól vagy a Kúriától tájékoztatást kérhet az alkotmánybírósági eljárással párhuzamosan folytatott felülvizsgálati eljárásnak, a törvényesség érdekében kezdeményezett jogorvoslatnak, illetve perújításnak az Alkotmánybíróság eljárását érintő kérdéseiről, valamint az esetleges jogegységi eljárás folytatásáról.”

19. Az Indítványozó hangsúlyozza, hogy jelen alkotmányjogi panasz keretében nem a Felülvizsgálati Kérelemben kifejtett jogkérdésekben való állásfoglalást kér a tisztelt Alkotmánybíróságtól. Az Indítványozó a Kúria Végzéséből eredő alapjogsérelmét állítja, amelynek orvoslását kéri a tisztelt Alkotmánybíróságtól. Így természetesen fel sem merül, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság döntése a jelen alkotmányjogi panasz kapcsán bármilyen tekintetben összeütközésbe kerülhetne a Kúria hatáskörébe tartozó jogegységesítő feladatokkal (ami a jogegységi eljárásnak a célja).

B. Az Indítvány alkotmányjogi indokolása

20. Az uniós esetjog,¹¹ a Kúria¹², az Alkotmánybíróság¹³ és a mérvadó emberi jogi szakirodalom¹⁴ is kimunkálta, hogy az alapvető eljárási garanciák közül néhányat, de mindenekelőtt a tisztességes tárgyaláshoz való jogot (ld. Alaptörvény XXVIII. cikkét és az EJEE 6. cikkét) megfelelően alkalmazni szükséges nemcsak a büntetőügyekben, hanem a bírság-alapú/büntetőjogias közigazgatási eljárásokban, így a versenyfelületei eljárásban is. Ekként a büntetőjogi vád fogalma a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése kapcsán kiterjesztően értelmezendő.

21. Az Emberi Jogok Európai Bírósága („EJEB”) az EJEE 6. cikke kapcsán szintén kiterjesztően értelmezte a büntetőjogi vád fogalmát több versenyügyben¹⁵ és adóügyben¹⁶ is, amikor a felülvizsgálati bíróságok eljárásának tisztességessége kapcsán hozott ítéletet. Az EJEB a szankció súlyára tekintettel Menarini-ügyben hozott ítéletében is egyértelműen büntetőjogi jellegűnek minősítette a versenyfelületei eljárást.¹⁷

22. Következésképpen az Indítványozó álláspontja szerint az alapul fekvő ügyben – tekintettel a versenyfelületei eljárás büntetőjogias jellegére – a tisztességes eljárás követelménye alapján hasonlóan magas szintű védelem illeti meg az Indítványozót, mint a büntetőeljárások terheltjeit. Ekként az Indítványozó álláspontja szerint az alábbiakban bemutatott, elsősorban büntetőügyekben megfogalmazódó alapvető jelentőségű megállapítások a Kúria eljárására is megfelelően irányadók.

¹¹ C-137/85 Maizena ügy, 15. bek.

¹² Kfv.III.37/690/2013/29.

¹³ 41/1991 ABH; 19/2009 ABH; 30/2014 ABH

¹⁴ Az Emberi Jogok Európai Bírósága „kiterjesztően értelmezi a büntetőjogi vádat, s a < bűncselekmény > sem csupán a büntető törvénykönyvben szankcionált cselekményt jelenti. Az ártatlanság védelmének kiterjesztő, nem csak a szorosan vett büntetőeljárásra vonatkozó értelmezésének következménye az is, hogy egyéb kriminális jellegű eljárásokban – így szabálysértési eljárásban – sem az elkövetőre, hanem az eljáró hatóságokra hárul a bizonyítási teher.” HALMAI Gábor: Emberi jogok, Osiris, Bp, 2003. 721. o.

¹⁵ Societe Stenuit v France (1989) (Appl. No. 11598/85, 27 February 1992); Fortum Oil / Gas Oy v Finland (2002) (Appl. No. 32559/96, 12 November 2002); Fortum Corporation v Finland (2003) (Appl. No. 32559/96, 15 July 2003)

¹⁶ J.B. v. Switzerland (2001) (Appl. No. 31827/96, 3 May 2001); Västberga Taxi Aktiebolag / Vulic v Sweden (2002) (Appl. No. 36985/97, 23 July 2002); Jussila v Finland (2006) (Appl. No. 73053/01, 23 November 2006).

¹⁷ Menarini Diagnostics v. Italy (2011) (Appl. No. 43509/08, 27 September 2011)

23. Azzal, hogy a Kúria az ügy érdemét érintő kérdésekben foglalt állást anélkül, hogy biztosította volna az Indítványozónak a tisztességes eljárásból fakadó garanciákat, a Kúria Végzése sérti a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó alábbi részjogosultságokat.

1. A Kúria Végzése sérti a tárgyalás tartásához való jogot

24. Mind az Alkotmánybíróság, mind az EJEB gyakorlata egységes abban, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alapvető követelmény, melynek a jogi érvek ütköztetésére szolgáló szóbeli tárgyalás adja a leglényegibb elemét. Ezt a garanciális követelményt rögzítette döntéseiben az Alkotmánybíróság,¹⁸ és deklarálta az EJEB is általános elvárásként, hogy ti. az EJEE 6. cikk 1. pontjából következő alapvető jog a szóbeli és nyilvános tárgyaláshoz való jog, amely kiemelten fontos a kvázi büntetőjogi jellegű versenyügyekben is.¹⁹

25. A nyilvános tárgyalás célja, hogy megvédje a feleket a „színpad mögé rejtőző” – azaz a nyilvánosság vagy akár a peres felek megfelelő rálátását nélkülöző – igazságszolgáltatástól. Az igazságszolgáltatás folyamatának (át)láthatóvá tétele hozzájárul az EJEE 6. cikk 1. bekezdése céljának, vagyis a tisztességes tárgyalásnak az eléréséhez.²⁰

26. A tárgyalás tartásából fakadó jogból következik a szóbeli meghallgatáshoz való jog,²¹ amely kiemelten fontos akkor, amikor a döntéshozatal jogi és fontos ténybeli kérdésekre terjed ki.²² Az EJEB rögzítette, hogy még olyan ügyekben is, amelyekben technikai jellegű kérdésekről szükséges dönten, az ügy körülményeire tekintettel biztosítandó a tisztességes eljáráshoz való jogot, szükséges lehet szóbeli tárgyalást tartani.²³

27. A Kúria Végzésében egyértelműen érdemi jogi kérdésekben foglalt állást anélkül, hogy szóbeli tárgyalást tartott volna, ahol az Indítványozó kifejtette volna álláspontját.

28. „A felülvizsgálati bíróság megítélése szerint a jogerős ítélet nem vetett fel olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást; a Kúria nem észlelt olyan, jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdést, amelynek vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes.” – rögzíti a Kúria Végzése, elfogadva az Elsőfokú Ítélet álláspontját a jogsértés megállapításának érdemét illetően.²⁴ Ugyanakkor az Indítványozó három olyan precedens értékű határozatra is rámutatott²⁵ a Felülvizsgálati Kérelmében, amelyekben az Elsőfokú Ítélet érvelésének jogi alapját képező kérdésekkel foglalkozott korábban a Kúria, és amelyekből az Elsőfokú Ítélet álláspontjával ellentétes érvelés volt levezethető (amely levezetést az Indítványozó részletesen be is mutatta a per során és a Felülvizsgálati Kérelmében is).

29. Nem arról van szó tehát, hogy az Indítványozó a tényállás tekintetében teljesen eltérő,²⁶ jogkérdésében pedig irreleváns²⁷ kúriai precedensekre hivatkozott a Felülvizsgálati Kérelmében.

¹⁸ 58/1995. (IX. 15.) AB határozat; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat

¹⁹ Jussila v. Finland (Appl. no. 73053/01, 23 November 2006), 40. pont; Milanović v. Slovenia (Appl. no. 11411/11., 28. February 2013.), 32. pont; Prođuckcija Plus storitveno d.o.o. v. Slovenia (Appl. no. 47072/15, 23. October 2018.), 53. pont

²⁰ Diennet v. France (Appl. No. 18160/91, 26. September 1995.); 33. pont; Martinie v. France, 39. pont

²¹ ” (Döry v. Sweden, § 37).

²² (Fischer kontra Ausztria, § 44)

²³ ” (Döry v. Sweden, § 37).

²⁴ Kúria Végzése, 40. pont

²⁵ Kfv.III.37.421/2017/7. számú, Kfv.III.37.276/2020/8. számú és Kf.IV.38.020/2019/9. számú ítéletek

²⁶ Hiszen telekommunikáció szolgáltatással kapcsolatos döntésre is hivatkozott az Indítványozó.

²⁷ Hiszen a hivatkozott ügyek reklámállítások kapcsán a lényeges termékjellemző és az üzleti döntés fogalmával foglalkoztak, amely jogkérdések az Alapügyben is döntő hangsúllyal merültek fel.

A hivatkozott kúriai határozatokról tehát nem lehet azt mondani, hogy azok *prima facie* irrelevánsak az Alapügy bírósági felülvizsgálati eljárásában. A Kúria sem ezt állapította meg.²⁸ Azonban ahhoz, hogy a hivatkozott kúriai határozatok relevanciáját a jelen ügyben kellő részletességgel meg lehessen ítélni, a tényállások áttekintése, az alkalmazandó anyagi jogszabályok értelmezése és a tényállásoknak az alkalmazandó anyagi jogszabályok alá történő szubszumálása szükséges. Ez az érdemi döntéshozatal folyamata, amelynek lényege az általános és absztrakt anyagi jogi normának deduktív módon az egyedi esetre vonatkoztatása. Az érdemi döntéshez vezető eljárás pedig jogállami keretek között csak megfelelő eljárási garanciák érvényesülése esetét minősülhet törvényes igazságszolgáltatásnak.

30. Az alapvető eljárási garanciák mellőzéséből eredő alapjogsérelem a büntetőjogias jellegű versenyügyek bírósági felülvizsgálata során még hangsúlyosabb. Különösképpen arra tekintettel, hogy a GVH Határozatával szemben csak egyfokú rendes bírósági jogorvoslatot biztosított. A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését a bírósági felülvizsgálati rendszer sajátosságainak figyelembevételével szükséges biztosítani.²⁹ Így, hogy csak egyfokú a Kp. szerint a GVH döntéseivel szemben biztosított bírósági felülvizsgálati rendszer, kiemelt jelentősége van annak, hogy a jogalkotó által lehetővé tett felülvizsgálati eljárásban (mint rendkívüli jogorvoslati eljárásban) is teljes körűen érvényesüljön a tisztességes eljáráshoz való jog valamennyi eleme és részjogosítványa.

31. A félreértések elkerülése érdekében rögzítjük, hogy az Indítványozó nem azt sérelmezní jelen alkotmányjogi panaszban, hogy a Kp. egyfokú rendes bírósági jogorvoslatot biztosított az Indítványozónak a GVH Határozatával szemben. Az Indítványozó tisztában van azzal, hogy az EJEb és az tisztelt Alkotmánybíróság joggyakorlata³⁰ a közigazgatási határozatokkal szembeni egyfokú, teljes körű jogorvoslat biztosítását nem tekinti önmagában alapjogsértőnek. Ugyanakkor az Indítványozó alapjogsérelmét a jelen ügyben elsősorban az okozta, hogy a Kúria befogadhatósági kérdések körében foglalt állást az ügy érdemét érintő kérdésekről anélkül, hogy a felülvizsgálati eljárás eljárási garanciáit biztosította volna az Indítványozó számára.

32. Szintén a rend kedvéért rögzítjük, hogy az Indítványozó nem is azt kifogásolja, hogy a jogalkotó nem adott lehetőséget a Kúriának arra, hogy a befogadhatóságról hozott döntést megelőzően tárgyalást tartson (ugyanis kötelező tárgyaláson kívüli döntéshozatal a befogadhatóság kérdésében a Kp. értelmében³¹). Hanem azt sérelmezi az Indítványozó, hogy az ügy érdemét érintő kérdésekben a Kúria nem biztosította a felülvizsgálati eljárás keretében teljes körűen az alapvető eljárási jogi garanciákat az Indítványozó számára: érdemi jogkérdésekben nem hozható döntés alapvető eljárási garanciák biztosítása nélkül. Ebben a körben nem szolgálhat „kimentésként” az sem, hogy a Kúria esetlegesen tartott volna tárgyalást a befogadhatóság kapcsán, ha a Kp. ezt lehetővé tette volna számára (de azt a jogalkotó kizárta), hiszen az Alaptörvénynek megfelelő jogszabály-értelmezés ebben az esetben a Felülvizsgálati Kérelem befogadása lett volna, nem pedig a befogadás megtagadása. Másképp megfogalmazva, kétség esetén az Indítványozó javára való döntés (vö. *in dubio pro reo*) a

²⁸ Kúria Végzése, 51. pont

²⁹ Helmers kontra Svédország 31.

³⁰ Az EJEb a tisztességes eljárás követelménye kapcsán deklarálta, hogy egy közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata során elvárás, hogy az adott bíróság teljes felülvizsgálatot gyakoroljon a közigazgatási döntés felett (Izd. például: Grandinger v. Austrina (Appl. no.15963/90, 23 October 1995); Grande Stecens v. Italy (Appl. no. 18640/10, 4 March 2014)). Az EJEb erre tekintettel az EJEb-vel összhangban állónak ítélete azokat az eseteket, amelyben a meghozott döntéssel szemben kizárólag egy jogorvoslati fokot biztosított a nemzeti szabályozás (pl. Choudet v. France (Appl. No. 49037/06, 29 October 2009); Zumtobel v. Austria (Appl. no. 12235/86, 21 September 1993)). Továbbá az Alkotmánybíróság is rögzítette korábbi döntéseiben, hogy a jogorvoslatihoz való jog követelményét az egyfokú jogorvoslati rendszer is kielégíti (Izd. 4/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás 106., 3377/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás 21.)

³¹ Kp. 118. § (2) bekezdés

befogadhatóság körében is érvényesülő alapelv: ha a befogadhatósági kritériumokról való döntés az ügy érdemi vizsgálatát követeli meg, és anyagi jogi jogszabályoknak az egyedi ügyben való alkalmazására vezet (szubszumpció), akkor be kell fogadni a felülvizsgálati kérelmet és „teljes eljárásban”, csorbítatlan eljárási garanciák biztosításával szükséges a kérelemről érdemben határozni.

33. Mindazonáltal az Indítványozó nem azt állítja, hogy a felülvizsgálati kérelmek befogadást megtagadó kúrai határozatok minden esetben alaptörvénytörőek lennének. Természetesen elképzelhető olyan eset, amikor a befogadhatóságról hozott döntés nem az ügy érdemi elbírását jelenti. Ugyanakkor a jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben a Kúria a befogadhatósági vizsgálat eljárási keretei között érdemi megítélés alá vonta az ügyet: korábbi, érdemben hasonló esetek tényállásával vetette össze az ügy tényállását és anyagi jogi szabályokat értelmezett a befogadhatóság kérdéskörében anélkül, hogy az Indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát biztosította volna.

34. Felmerül a kérdés, hogy mi szolgálhatná jobban az „joggyakorlat egységességét”³²: talán az, ha a Kúria felülvizsgálati „elő-eljárásában”, zárt ajtók mögött értelmezi korábbi határozatait a releváns anyagi jogi norma tartalma kapcsán, és veti össze azt az alapügy tényállásával, vagy ha tisztességes, átlátható és nyilvános eljárásban a felek eljárási jogainak tiszteletben tartásával teszi ugyanezt és döntését érdemben és részletesen indokolja?

35. Az Indítványozó végül hangsúlyozza, hogy egy demokratikus társadalomban a tisztességes igazságszolgáltatáshoz való jog olyan kiemelt helyet foglal el, hogy a 6. cikk 1. bekezdésének megszorító értelmezése nem állna összhangban e rendelkezés céljával és szándékával.³³

2. A Kúria Végzése sérti a fegyverek egyenlőségének elvét

36. A fegyverek egyenlőségének elve az ún. „fair trial” követelményének szükségszerű eleme. Ez az elv biztosítja a peres felek tisztességes egyensúlyát az eljárás során. A fegyverek egyenlőségének elvét, mint a tisztességes eljárás immanens részét széles körben elismerte az EJEB ítélkezési gyakorlata.³⁴

37. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint³⁵ a tisztességes eljárásnak az egyezmény- és alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a fegyverek egyenlősége, amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalmuk legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményét formálhasson és állást foglalhasson.³⁶

38. A tisztelt Alkotmánybíróság is több döntésében rögzítette, hogy az adott ügy adatait a peres feleknek ugyanolyan teljességben és mélységben szükséges megismerniük.³⁷ Éppen ezért kiemelt jelentőségű, hogy az eljáró bíróság lehetőséget biztosítson arra, hogy a peres felek a másik fél által előterjesztett észrevételeket és bizonyítékokat megismerhessék és arra nyilatkozhassanak.³⁸

³² Vö. Kp. 118. § (1) bekezdés aa) pont

³³ Ryakib Biryukov kontra Oroszország, § 37

³⁴ Öcalan v. Turkey, § 140; Foucher v. France, § 34; Bulut v. Austria; Faig Mammadov v. Azerbaijan, § 19

³⁵ 34/2014. (XI. 14.) AB határozat

³⁶ 3265/2014. (XI. 4.) AB határozat

³⁷ 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95–96.; lásd még: 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.; 1/2008. (I. 11.) AB határozat, ABH 2008, 51, 81.; legutóbb megerősítve: 21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [97]–[98]]” (Indokolás [31])

³⁸ 3100/2015 AB határozat

39. A fegyverek egyenlősége elvének sérelme a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező Kúriai eljárásban abban nyilvánul meg, hogy az Indítványozó kizárólag a Kúria Végzéséből értesült arról, hogy a GVH is előterjesztett az Elsőfokú Ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet (az felülvizsgálati kérelem indokairól még a Kúria Végzéséből sem értesült). Az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria akkor járt volna el a tisztességes eljárás követelményének megfelelően, ha az Indítványozó részére még a Kúria Végzésének meghozatalát megelőzően kézbesítette volna a GVH felülvizsgálati kérelmét, megfelelő határidőt tűzve, hogy arra (mind a befogadhatóság, mind pedig más kérdések kapcsán) az Indítványozó érdemben reagálhasson. Azonban ezen kötelezettségének a Kúria nem tett eleget: az Indítványozónak a mai napig nem került kézbesítésre a GVH felülvizsgálati kérelme.

40. Az alapjogi jogsérelmet ebben a tekintetben a Kúria nyilvánvalóan nem „*mentheti ki*” arra hivatkozással, hogy a felülvizsgálati kérelmek befogadhatóságáról a Kúria a felterjesztéstől számított 30 napon belül köteles határozni (Kp. 118. § (2) bekezdés), amely határidő esetlegesen túlzottan rövid ahhoz, hogy az Indítványozó eljárási, garanciális jogait – így különös a fegyverek egyenlőségének az alapelvét – maradéktalanul érvényre juttassa a Kúria. Egyrészt a tisztelt Alkotmánybíróság is rámutatott korábban arra, hogy a bíróságok munkaszervezési, adminisztratív nehézségei az alapvető eljárási garanciák biztosítása szempontjából irrelevánsak.³⁹ Másrészt, az Indítványozó álláspontja szerint azokban az esetekben, amikor megfelelő eljárási garanciák biztosítása csak „*teljes körű*” eljárás keretében lehetséges, a Kúriának alkotmányos kötelessége a felülvizsgálati kérelmet befogadni. A befogadással ugyanis a Kúria elvi jelleggel nem sértette volna meg a Kp. 118. § (1) bekezdését, hiszen a joggyakorlat egységét elvi szinten az is szolgálhatja, hogy a korábbi joggyakorlatnak a kérdéses ügyben való alkalmazását a Kúria megerősíti. Mivel a befogadhatóságról hozott döntésével a Kúria természetesen nem prejudikálhat, így a befogadást követően a „*teljes körű*” felülvizsgálati eljárás eredménye lehet az is, hogy a vizsgált ügyben a támadott elsőfokú ítélet a korábbi kúriai joggyakorlatnak megfelelő, ezért a felülvizsgálati kérelmet el kell utasítani. Az Indítványozó álláspontja szerint az alapvető jogok érvényesülése szempontjából mindenképpen kívánatosabb eredmény (és a Kp. 118. § (1) bekezdésével sem ellentétes), ha egy esetlegesen befogadott felülvizsgálati kérelemről a „*teljes körű*” felülvizsgálati eljárásban kiderül, hogy *ad absurdum* mégsem lett volna befogadható, mintsem, hogy a peres felek alapvető eljárási jogainak sérelmével (különösen a fegyveregyenlőség elvével ellentétesen) hozzon a Kúria végleges, jogorvoslattal meg nem támadható döntést az ügy *érdemében*.

41. A Kúria eljárása tehát megfosztotta az Indítványozót attól, hogy (i) megismerje azt a tényt, hogy a peres eljárásban ellenérdekű fél szintén benyújtott felülvizsgálati kérelmet, (ii) állást foglaljon a GVH felülvizsgálati kérelme benyújtásának körülményeiről, esetlegesen azokra nyilatkozzon, (iii) megismerje a GVH felülvizsgálati kérelmének tartalmát (ideértve a befogadhatósági és egyéb érveit), arra reagáljon, és (iv) a GVH felülvizsgálati kérelmének ismeretében értelmezze és értékelje a Kúria Végzését.

3. A Kúria Végzése sérti az indokolt döntéshez való jogot

42. Az Alaptörvényben és az EJEE-ben is deklarált a tisztességes eljáráshoz való jog további részjogosítványa a nyilvános, szóbeli tárgyaláshoz és meghallgatáshoz való jog és a fegyverek egyenlőségének követelményén túl az indokolt bírói döntéshez való jog.

³⁹ „[...] a közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból az eljárás egyszerűsítése vagy az időszűrés követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők.” 353/B/2009. ABH 5. pont (továbbá 11/1992. (III. 5.) AB határozat, 77. és 84-85. pontok; 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, 372, 376-377. pontok, 5/1999. (III. 31.) AB határozat 88-89. pontok és 422/B/1999. AB határozat 1316, 1320, 1322. pontok)

43. A tisztelt Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozatban rögzítette, hogy az indokolt bírói döntéshez fűződő jog a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog követelményrendszerén belül helyezkedik el.

44. Az Indítványozónak tudomása van arról gyakorlatról, miszerint az Alkotmánybíróság nem harmadik jogorvoslati fórumként és nem egyfajta „szuperbíróságként”⁴⁰ funkcionál. Erre tekintettel a jelen alkotmányjogi panaszban az Indítványozó nem a Kúria Végzése indokolásának érdemét sérelmezi és nem annak felülbírálatát kéri az Alkotmánybíróságtól. Az Indítványozó alapjogsérelme a Kúria Végzése kapcsán abban áll, hogy a Kúria bár érdemi, anyagi jogi jogkérdésekben foglal állást, azonban ezen megállapításokhoz releváns indokolást nem fűzött.

45. Az Indítványozó rámutat arra az alkotmányjogi követelményre, miszerint az eljáró bíróságoknak, így a Kúriának is, kötelezettsége, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kiterjedjen.⁴¹ Márpedig az a kérdés, hogy az Indítványozó által Felülvizsgálati Kérelmében felsorolt precedens értékű határozatok mennyiben irányadóak a Felülvizsgálati Kérelem alapjául szolgáló ügyben, releváns jogkérdésnek minősülnek. Ehhez képest a Kúria Végzése lényegében a hivatkozott precedens értékű határozatok tényállásának szűkszavú összefoglalását követően⁴² egyetlen mondatban rögzítette, hogy miért nem irányadóak ezek a jelen ügyben: „a hivatkozott ügyek tényállása relevánsan eltér a jelen ügytől”.⁴³ Ilyen indokolás talán elfogadható lehetne akkor, ha az Indítványozó Felülvizsgálati Kérelme gyámügyi, adójogi vagy az Alapügyben felmerült jogkérdésekhez egyáltalán nem kapcsolódó más jogterületet érintő kúriai határozatokat hivatkozott volna. De a jelen esetben nem így történt. Az Indítványozó a kereskedelmi kommunikációban foglalt információ lényegességének és az ügyleti döntés fogalmának kérdéseit vizsgáló kúriai precedensekre hivatkozott és részletesen indokolta az ügyek releváns aspektusait a perbeli tényállás kapcsán. Ilyen előzményekre tekintettel az Indítványozónak az indokolt bírósági döntéshez való jogát egyértelműen sértette a Kúria azáltal, hogy nem ismertette az Indítványozóval a befogadás megtagadásának releváns okait.

46. Az Indítványozó a teljesség érdekében hozzáteszi, hogy álláspontja szerint a tényállásbeli állítólagos „releváns” különbség a hivatkozott precedensek és az Alapügy tényállása között (ha megállapítható is volna ez a perbeli és a hivatkozott határozatok tekintetében) önmagában nem indokolja, hogy az Alapügyben felmerült jogkérdésekben a hivatkozott precedensen tényállás alapján vizsgált jogkérdések jogi indokolásai miért ne lehetnének egyébként „relevánsak”. Ismét hangsúlyozzuk, hogy a joggyakorlat egysége (vö. Kp. 118. § (1) bekezdés aa) pont) biztosításának az Indítványozó álláspontja szerint az is lehet egy módja, ha tényállásában a korábbi kúriai határozatoktól akár „relevánsan” is eltérő, de a jogkérdés tekintetében mégis analóg ügyben foglal állást a Kúria „teljes körű” felülvizsgálati eljárásában, részletes és meggyőző erővel rendelkező indokolással. Az Indítványozó alapjogsérelmével pedig nem áll szemben semmilyen közérdek, de csak jogalkotói célkitűzés sem, ahogyan erről a jogszabály szövegezése is tanúskodik (nem az a befogadhatósági feltétel, hogy az ügy tényállása „releváns” egyezést mutasson korábbi kúriai határozatok tényállásával).

⁴⁰ 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33].” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]; lásd legutóbb például: 3006/2018. (I. 22.) AB határozat, Indokolás [22]}, 9/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás 18. pont

⁴¹ 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 7/2013. ABH; 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [84]

⁴² Kúria Végzése, 48-50. pontok

⁴³ Kúria Végzése, 51. pont

47. Továbbá az, hogy a Kúria Végzése nem tesz eleget a fenti indokolási kötelezettségének nemcsak sérti az Indítványozó indokolt bírói döntéshez való jogát, így a tisztességes eljárás követelményét, hanem akár oda is vezethet, hogy sérülhet az ítélkezés egységességének törvényi követelménye is. Ugyanis az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria Végzéséből nem világos az az elvi tartalom, amelyet a Kúria döntése közvetít.⁴⁴ Hangsúlyozzuk, hogy a Kúria Végzése zsinórmértékként szolgál az alsóbíróságok számára, amelyek a Kúria Végzésének indokolását elolvasva csupán annyit látnak, hogy mivel nem azonos termékekre vonatkoztak a hivatkozott határozatok, így az egyik ügy által felvetett jogi kérdések már nem is lehetnek relevánsak a másik ügyben, ebből pedig azt a következtetést vonhatják le, hogy minden ilyen esetben (ti. a tényállások különbözősége esetén) a korábbi felsőbbbíróági döntések nem lehetnek alkalmazhatóak.

4. A Kúria Végzése sérti az tisztességes eljáráshoz való jogot azzal, hogy az Indítványozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmét a CILFIT kritériumokra való hivatkozás nélkül utasította el

48. Az Indítványozó Felülvizsgálati Kérése befogadhatóságának jogalapjaként a Kp. 118. § (1) bekezdés ac) pontját is megjelölte. Álláspontja szerint a Felülvizsgálati Kérelem tárgyát képező jogkérdés olyan releváns uniós jogkérdést érint, amely esetén az Európai Unió Bírósága („EUB”) előtt előzetes döntéshozatal kezdeményezése szükséges. Az Indítványozó már a keresetében is részletesen bemutatta, hogy az ügyleti döntés fogalmának az alapul szolgáló ügy tényállása mellett való értelmezéséhez szükséges lehet előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése és kérdéseket is megfogalmazott, amelyekkel a bíróság az EUB-hez fordulhat.

49. A Kúria Végzésében a fenti befogadhatósági jogalap kapcsán tömören rögzítette, hogy „a jelen közigazgatási jogvitához kapcsolódóan az Európai Unió Bírósága előtti előzetes döntéshozatali eljárásnak szükségességét nem tudta megállapítani, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés ac) pontjára alapított befogadásnak sincs helye.”⁴⁵ [kiemelés tőlünk]

50. A Kúria fenti megállapítása sérti az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó indokolt bírói döntéshez való jogát. Egységes az EJEB joggyakorlata⁴⁶ abban a tekintetben, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elutasítása esetén az eljáró nemzeti bíróságoknak indokolt döntést kell hozniuk. Az indokolásnak ki kell térni a vonatkozó EUB gyakorlatra, így szükséges részletesen értékelni az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a CILFIT kritériumok⁴⁷ alapján.

51. Az EJEB a fenti kérdéskörben hozott legfrissebb döntésében⁴⁸ deklarálta, hogy sérül az előzetes döntéshozatal kezdeményező félnek az EJEE 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való joga abban az esetben, ha a kérelmet elutasító döntés indokolásából nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy (i) a bíróság a CILFIT kritériumok alapján vizsgálta meg a kérelmet, és (ii) ezen belül mely feltétel(ek) nem teljesülése miatt került a kérelem elutasításra. Az EJEB ennek tükrében vizsgálta meg a hivatkozott ügyben az eljáró fellebbviteli nemzeti bíróság előzetes döntéshozatali eljárást elutasító döntésének indokolását.

⁴⁴ Bence Mátyás – Kovács Ágnes: „Nem foghat helyt” – Az Alkotmánybíróság az indokolási kötelezettség teljesítéséről 2. oldal. 2. bekezdés

⁴⁵ Kúria Végzése, 44. pont

⁴⁶ Vergauwen et al v. Belgium (Appl. No. 4832/04, 10 April 2012), 88-89. pontok; Dhahbi v. Italy (Appl. No. 17120609, 8 April 2014) 32-33. pontok

⁴⁷ Srl CILFIT and Lanificio di Gavardo SpA v Ministry of Health (Case 283/81)

⁴⁸ Bio Farmland v. Romania (Appl. No. 43639/17, 13 July 2021)

A hivatkozott alapügyben a nemzeti bíróság rögzítette, hogy nem találta szükségesnek az előzetes döntéshozatali kérelem teljesítését, de a CILFIT kritériumok vizsgálatát nem végezte el (nem is említi a kritériumokat a vitatott nemzeti ítélet). Az EJEB rögzítette, hogy a bíróság nem utalt kifejezetten a három CILFIT kritériumból és nem végezte el e kritériumok vizsgálatát az alapügyben, így az EJEB megállapította, hogy a nemzeti bíróság megsértette az EJE 6. cikk (1) bekezdését.

52. A hivatkozott EJEB döntés a Kúria Végzésének alkotmányjogi megítélése kapcsán alapvető jelentőségű. Ugyanis a Kúria Végzése a jelen esetben nem azt rögzítette, hogy nem szükséges az EUB-hez fordulni és azt sem, hogy a CILFIT kritériumok nem teljesülnek. A Kúria azt állapította meg, hogy „nem tudta megállapítani, hogy szükséges-e” előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése. Nem derül ki a Kúria Végzéséből, mi akadályozta a Kúriát abban, hogy megállapítsa, hogy szükséges-e előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése, de bármi is volt ez az akadály teljességgel irreleváns az EJEB hivatkozott döntésének fényében. Ugyanis a CILFIT kritériumokat kellett volna megvizsgálnia a Kúriának és e kritériumok teljesülése vagy nem teljesülése kapcsán kellett volna indokolt döntést hoznia. Mivel ez nem így történt, az Indítványozó joga a tisztességes eljáráshoz sérült.

53. Különösen jelentős ez a jogsérelem jelen esetben, amikor az Elsőfokú Ítélettel szemben nem élhet rendes jogorvoslattal az Indítványozó, így az igénybe vehető rendkívüli jogorvoslati eljárásban – ideértve a befogadhatóságról való döntéshozatalt is – a tisztességes eljáráshoz való jognak kiemelt súllyal kell érvényesülnie. Az Indítványozó álláspontja szerint, a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése a felülvizsgálat eljárásban megköveteli, hogy a Kúria abban az esetben, ha bármely okból (akár az ügy komplexitása, akár a befogadhatóságról való döntés szűkre szabott törvényi határideje miatt) bizonytalan abban (vagy egyszerűen nem tudja megállapítani) a befogadhatósági vizsgálat keretében, hogy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése szükséges-e, a felülvizsgálati kérelmet be kell fogadni és teljes körű felülvizsgálati eljárásban kell megvizsgálni a CILFIT kritériumok teljesülését. Ez az értelmezés az egyetlen, amely összeegyeztethető az uniós joggal is, hiszen a Kúriának végső fórumként eljárva kötelezettsége az EUMSZ 267. cikke alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni. Amennyiben a felülvizsgálati eljárás befogadhatósági szakaszában nem állapítható meg, hogy szükséges-e előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése, akkor EUMSZ 267. cikke hatékony érvényesülése érdekében át kell térni a teljes körű felülvizsgálati eljárásra. Ez áll összhangban a EJEB hivatkozott döntésével és az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának érvényesülésével is.

54. Mindezek alapján tehát a Kúria Végzése sérti az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát amiatt is, mivel a Kúria nem adta megfelelő indokát annak, hogy miért nem kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárást, illetve erre tekintettel miért nem tartja befogadhatónak a Felülvizsgálati Kérelmet.

5. Következtetések

55. Az Indítványozó nem vitatja, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdése befogadhatósági kritériumrendszerrel állít fel a felülvizsgálati döntésekkel szemben, így a Kúriának jogszabályi lehetősége van arra, hogy valamely kérelmet ne fogadjon be, ugyanakkor ezen döntését nem hozhatja meg a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével. Hangsúlyozzuk, hogy „az eljárás tisztességes mivolta olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint

az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.”⁴⁹

56. Mindezek alapján bár formálisan lehet jogszerű egy felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzés, azonban a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek a tisztességes eljáráshoz való jogát sértheti azáltal, hogy a Kúria az ügy érdemét érintő kérdésekben foglal állást úgy, hogy közben ahhoz megfelelő – az indokolt bírósági döntéshez való jogot kimerítő – indokolást nem fűz, a fegyveregyenlőség követelményét és a közvetlenség elvét nem juttatja érvényre.

57. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet, hogy a Kúria megkerülheti-e az Alaptörvény és az EJE által biztosított garanciális jogokat, és egy eljárási kérdést rendező adminisztratív végzésben dönthet-e az adott ügy érdemét érintő jogkérdésben úgy, hogy az Indítványozónak nem biztosítja teljes körűen a tisztessége elártáshoz való jogát.

58. Az Indítványozó esetében a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének külön súlyt adja, hogy az jogsérelem egy büntetőjogi jellegűnek minősülő versenyfelügyeleti eljárásban történt.

59. Mindezek alapján az Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása mellett, a Kúria Végzését megsemmisíteni és a Kúriát a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelményével kapcsolatos iránymutatással ellátni szíveskedjék.

IV. A BEFOGADHATÓSÁG KÉRDÉSÉHEZ (ABTV. 27. § ÉS 29. §)

60. Az Indítványozó az alábbiakban azt mutatja be, hogy jelen alkotmányjogi panaszban foglalt indítványa teljesíti az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt befogadhatósági kritériumokat.

A. Az Indítványozó az egyedi ügyben érintettnek minősül

61. Az Indítványozó gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége *prima facie* megállapítható, mivel a Kúria Végzésével befejezett bírósági eljárásban felperes volt, ekként a saját ügyében hozott, számára hátrányos egyedi bírósági végzés értelemszerűen kihat az Indítványozó jogi helyzetére.

B. A Kúria Végzése a bírósági eljárást lezáró egyéb döntésnek minősül

62. A tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlatában eljárást lezáró egyéb döntésnek minősül, így formai alapon befogadásra alkalmas a pert megszüntető végzés⁵⁰ és a bíróságnak a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító végzése is.⁵¹ A tisztelt Alkotmánybíróság több esetben vizsgálata a felülvizsgálati kérelem befogadását elutasító végzést támadó alkotmányjogi

⁴⁹ 6/1988. (III. 11.) AB határozat

⁵⁰ IV/00143/2019. (X. 30.) AB végzés 22. pont

⁵¹ 3238/2015. (XII. 8.) AB határozat 9. pont

panasz befogadhatóságát,⁵² amely esetekben szintén megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszok az Abtv. 27. §-a alapján befogadhatóak. Mindezek alapján a Kúria Végzése a bírósági eljárást lezáró egyéb döntésnek minősül, így megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelménynek.

C. Az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértette a Kúria Végzése

63. Az Indítványozó alkotmányos jogséremlme közvetlenül a Kúria Végzéséből ered, hiszen az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga (Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése) azáltal sérült, hogy a Kúria anélkül foglalt érdemben állást a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező ügyben, hogy lefolytatta volna a felülvizsgálati eljárást biztosítva az Indítványozónak a tisztességes eljárás követelményéből fakadó garanciális jogait, így különösen a szóbeli, nyilvános tárgyaláshoz való jogát, a szóbeli meghallgatás jogát, az indokolt bírói döntéshez való jogát, továbbá azzal, hogy nem kézbesítette az Indítványozó részére a Kúria a GVH felülvizsgálati kérelmét, sérült a fegyverek egyenlőségének elve is.

D. A Kúria Végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak

64. A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását elutasító végzésével szemben nincs helye további jogorvoslatnak, így a Kúria Végzése, amely a fentiek szerint a bírósági eljárást lezáró egyéb döntésnek minősül, rendes jogorvoslattal nem támadható.

E. Bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességről, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó

65. Az Indítványozó mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy jelen indítvány nem eseti mérlegelésen alapuló bírósági döntés felülbírálatára irányul. Az Indítványozó ismeri a tisztelt Alkotmánybíróság joggyakorlatát, amely az ilyen tartalmú indítványok befogadását visszautasítja.⁵³ Az Indítványozó egyetért azzal a megállapítással, hogy az egyes peres eljárásokban a tényállás megállapítása, valamint az anyagi jogi (ágazati) jogszabályok értelmezése a rendes bíróságok feladata. Azonban akkor, amikor a rendes bíróságok anyagi jogi jogszabályokat értelmeznek és alkalmaznak egyedi tényállásokra, vetne össze korábbi határozatok jogértelmezéseivel és megállapításaival, akkor érdemi döntéshozatal történik. Az érdemi döntéshozatal során pedig bírósági eljárásokban – különösképpen büntetőjogias jellegű versenyügyek bírósági felülvizsgálata során – a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítése nem mellőzhető.

66. Jelen indítvány alkotmányjogi szempontból releváns és alapvető alkotmányos jelentőségű kérdése az, hogy a Kúria befogadhatósági eljárása keretében, „*adminisztratív*” jellegű végzésben eldönthet-e érdemi anyagi jogi jogkérdések, vagy az érdemi döntéshozatal minden esetben csak a tisztességes eljáráshoz való jog teljes körű érvényesítése mellett lehetséges akkor is, ha e garanciális jogok korlátozásmentes biztosításához a felülvizsgálati kérelmet be kell fogadni és „*teljes körű*” felülvizsgálati eljárást kell lefolytatni.

67. Következésképpen az indítvány kétségtelenül alkotmányos jelentőségű kérdést vet fel a Felülvizsgálati Kérelem befogadhatóságát elutasító végzés és a tisztességes eljárás követelményének érvényesülése kapcsán. Az a körülmény pedig, hogy a Kúria eljárása során nem biztosította a tisztességes eljárás alapvető követelményeit olyan alaptörvény-ellenesség,

⁵² 3280/2019. (XI. 5.) AB végzés; 3391/2020. (X. 29.) AB végzés; 3022/2021. (I. 28.) AB végzés

⁵³ 3237/2012 (IX. 28.) AB végzés, 12. bekezdés; 3268/2012 (X.4.) AB végzés, 28. bekezdés; 3359/2012 (XI.5.) AB végzés 8. bekezdés

mely érdemben is befolyásolta a Kúria Végzését, hiszen az Indítványozó számára a hivatkozott eljárási garanciák kizárólag a felülvizsgálati kérelem befogadását követően, a felülvizsgálati eljárás keretében lettek volna biztosíthatók.

F. A törvényes határidő megtartása

68. Az Indítványozó a Kúria Végzéséről 2021. június 3-án szerzett tudomást a Kúriától érkezett ajánlott postai küldeményként (annak ellenére, hogy az ügyben elektronikus eljárás alkalmazandó), majd a Kúria Végzésének az Indítványozó részére történő joghatályos kézbesítésére 2021. június 16-án került sor elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül. Mindazonáltal a jelen alkotmányjogi panasz a postai kézbesítéstől számított törvényes határidőn belül benyújtásra került.

69. A postai és az azt követő joghatályos elektronikus kézbesítés igazolására csatoljuk a postai boríték másolatát valamint a postakönyv kivonatát **K/5.** szám alatt. A mellékelt dokumentum alapján megállapítható, hogy az Indítványozó jelen alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül terjesztette elő.

V. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK (ABTV. 51-53. §§)

70. Az Abtv. 51. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakat adjuk elő.

71. [Abtv. 52. § (1b) bek. a) pont] A tisztelt Alkotmánybíróság hatásköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontján, illetve az Abtv. 27. §-án alapul. Az Indítványozó jogosultsága a jelen alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. §-ából fakad.

72. [Abtv. 52. § (1b) bek. b) pont] A jelen esetben a Kúria Végzésével az Indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérült (a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jog, melyet az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése rögzít), tekintettel arra, hogy a Kúria érdemben foglalt állást a Felülvizsgálati Kérelem tárgyát képező kérdésekben anélkül, hogy a rendkívüli jogorvoslattal járó eljárási garanciákat, így különösen a szóbeli, nyilvános tárgyaláshoz való jogot, a fegyverek egyenlőségének jogát, illetőleg az indokolt bírói döntéshez való jogot biztosította volna.

73. [Abtv. 52. § (1b) bek. c) pont] A jelen panasz alapján vizsgálendő határozat a Kúria Kfv.II.37.388/2021/2. számú, 2021. május 19-én kelt, az Indítványozó Felülvizsgálati Kérelmének befogadhatósága tárgyában hozott végzése.

74. [Abtv. 52. § (1b) bek. d) pont] A Kúria Végzése az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését sérti.

75. [Abtv. 52. § (1b) bek. e) pont] A jelen alkotmányjogi panasz alábbi V. fejezetében az Indítványozó részletesen indokolja, hogy álláspontja szerint a Kúria Végzése miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésével.

76. [Abtv. 52. § (1b) bek. f) pont] A jelen alkotmányjogi panasz fenti I. fejezetében az Indítványozó határozott és kifejezett kérelmet terjesztett elő az alaptörvény-ellenesség megállapítása és a Kúria Végzésének megsemmisítése iránt.

77. [Abtv. 52. § (5) bek.] Az Indítványozó adatai: Telenor Magyarország Zrt. ()

78. Indítványozó adatainak zárt kezelését nem kéri. Az Indítványozó hatályos cégkivonatát **K/5.** szám alatt csatolva mellékeljük.

79. [Abtv. 52. § (6) bek.] A jelen indítványban foglaltakat igazoló dokumentumokat az alábbiak szerint mellékeljük:

Melléletek:

K/1. szám: Ügyvédi meghatalmazás

K/2. szám: Kúria Végzése

K/3. szám: GVH Határozat

K/4. szám: Felülvizsgálati Kérelem

K/5. szám: Indítványozó cégkivonata

K/6. szám: a Kúria Végzésének 2021. június 3-ai papír alapon történő kézbesítését igazoló borítékmásolat és postakönyvkivonat a postai és azt követő elektronikus kézbesítésről

K/7. szám: Elsőfokú Ítélet

K/8. szám: Jogegységi Panasz

80. A fentiektől függetlenül is tisztelettel kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a jelen alkotmányjogi panasz bármely formai hibában szenvedne, szíveskedjék az Indítványozót megfelelő határidő tűzésével hiánypótlásra felszólítani.

Budapest, 2021. július 28.

Tisztelettel,

Telenor Magyarország Zrt.
Indítványozó

